

Danmark øger fokus på tros- og religionsfrihed

"Enhver har ret til ...
religion eller tro ...",
står der i danske oversættelse af
FN's menneskerettigheder.
Det bør oversættes
til "tro og livssyn,"
mener Humanistisk Samfund,
der deltager i Udenrigsministeriets
arbejde for
tros- og religionsfrihed.

HS byder ny enhed i Udenrigsministeriet velkommen – med vægt på 'frihed til LIVSSYN'

Af
Lone Ree Milkær,
forperson

REGERINGEN har besluttet, at den danske udenrigspolitik skal øge sit fokus på beskyttelse af forfulgte religiøse mindretal, særligt kristne. Derfor har man oprettet en særlig enhed under Udenrigsministeriet, som skal have fokus på tros- og religionsfrihed og udnævnt en ambassadør, Franz-Michael S. Mellbin. Enheden skal bl.a. arbejde for at øge den internationale opmærksomhed på problemstillingen og vil have særlig fokus på kvinders rettigheder.

I Humanistisk Samfund ser vi ingen grund til at fokusere særligt på kristne, men vi hilser det øgede fokus på menneskerettighedernes artikel 18 velkommen. Vi er især glade for, at den nye enhed har en bred forståelse af tros- og livssynsfrihed og vi ved, at enheden også vil arbejde for at beskytte humanisters og ateisters rettigheder, for det har vi spurgt dem om.

Det ville være helt i tråd med FN's forståelse af artikel 18, hvis man på dansk oversatte den engelske betegnelse 'religion or belief' til 'tro og livssyn' i stedet for 'tro og religion' (se boks). Selvom artikel 18 egentlig rummer meget mere, bruges i daglig tale 'Freedom of Religion or Belief' (FoRB) på engelsk og den danske enhed kalder sig da også 'FoRB_DK' på Twitter. Herfra skal lyde en opfordring til, at Udenrigsministeriet bruger betegnelsen tros- og livssynsfrihed.

FN: Også humanistisk livssyn

Da enheden blev lanceret i januar, havde Danmark besøg af Ahmed Shaheed, FN's Special Rapporteur on Freedom of Religion or Belief, som har til opgave at rapportere om, hvordan det står til med tros- og livssynsfriheden i verden. I hans fortolkning af menneskerettighedernes artikel 18, er der ingen tvivl om, at et livssyn som det humanistiske hører under betegnelsen 'belief'. Desuden talte han om behovet for en øget forståelse

af, hvad tros- og livssynsfrihed egentlig indebærer og det komplicerede forhold menneskerettighederne imellem.

I forbindelse med enheden er der oprettet et kontaktforum for Religions- og Trosfrihed, som Humanistisk Samfund er repræsenteret i og hvor vi ser frem til at diskutere vilkårene for tros- og livssynsfrihed med de andre repræsentanter, som fortrinsvis er fra religiøse organisationer. Vi mener, at det er vigtigt, at den sekulære humanisme som livssyn bliver repræsenteret i relevante politiske debatter, også de udenrigspolitiske.

Menneskerettighederne

Artikel 18: Enhver har ret til tanke-, samvittigheds- og religionsfrihed; denne ret omfatter frihed til at skifte **religion eller tro** og frihed til enten alene eller i fællesskab med andre, offentligt eller privat, at give udtryk for sin religion eller tro gennem undervisning, udøvelse, gudsdyrkelse og overholdelse af religiøse forskrifter.

Article 18: Everyone has the right to freedom of thought, conscience and religion; this right includes freedom to change his **religion or belief**, and freedom, either alone or in community with others and in public or private, to manifest his religion or belief in teaching, practice, worship and observance.

Enhed for tros- og religionsfrihed

Læs mere: um.dk/da/Udenrigspolitik/folkeretten/menneskerettigheder/enheden-for-religions-og-trosfrihed/

Ikke-religiøses rettigheder til debat

Med en konference på Christiansborg satte HS i december politisk fokus på ikke-religiøses menneskerettigheder

Af
Ole Wolf,
talsperson

11. DECEMBER 2017 holdt Humanistisk Samfund for første gang konference på Christiansborg.

Anledningen var alvorlig. International Humanist and Ethical Union har udgivet "The Freedom of Thought Report", der afdækker international diskrimination og forfølgelse af ateister, humanister og andre ikke-religiøse. På konferencen gennemgik Bob Churchill fra IHEU rapporten og filosof Sune Lægaard holdt oplæg om religions- og livssynsfrihed og knyttede nogle kritiske kommentarer til rapporten.

Alvorlige krænkelse

Rapporten vurderer, at der i 85 lande sker alvorlige ("severe") krænkelse af ikke-religiøses menneskerettigheder, f.eks. når der er fængselsstraf for blasfemi, eller når religiøse kontrollerer familieretten.

I de mest ekstreme tilfælde som Bangladesh, Malaysia og Pakistan er mennesker blevet dræbt for at være ikke-troende, og statsmagtens forsøg på at forhindre det har været lunken.

På en så alvorlig baggrund skammer man sig næsten over at skrive, at arrangementet var vellykket – men det var det.

For at holde en konference på Christiansborg skal et folketingsmedlem være vært, og vi var så privilegerede, at Daniel Toft Jakobsen fra Socialdemokratiet havde påtaget sig værtskabet. Han bød velkommen og sagde, at man ikke kun bør se på religiøses menneskerettigheder, men også rettighederne for ikke-troende.

Daniel Toft Jakobsen deltog også i den efterfølgende paneldebat med tre andre folketingsmedlemmer, Anders Stjernholm (Alt), Pelle Dragsted (EL) og Marie

Krarup (DF). De var enige om, at rapporten var interessant, men hvor de tre første mener, at dansk udenrigspolitik bør forholde sig til krænkelse af ikke-religiøses menneskerettigheder, så mente Marie Krarup, at menneskerettigheder generelt kun bør spille en minimal rolle i dansk udenrigspolitik.

Konferencen var også en succes, fordi flere folketingsmedlemmer deltog sammen med en række embedsmænd fra ministerier og repræsentanter for forskellige religiøse organisationer.

I ugerne op til konferencen havde Folketinget diskuteret, om livssynssamfund som Humanistisk Samfund skal have samme privilegier – især vielsesret – som trossamfund har. Det prægede debatten, hvor blandt andet MF'erne Christian Juhl (EL) og Karen Klint (S) lagde op til, at det også skal diskuteres i den kommende tid.

I Humanistisk Samfund kan vi altså – på en meget alvorlig baggrund – se tilbage på en konference, der meget fint manifesterede, at vi har fået en tydelig stemme i den religions- og livssynspolitiske debat.

I panelet deltog f.v. folketingsmedlemmerne Daniel Toft Jakobsen (S), Pelle Dragsted (EL), Anders Stjernholm (Alt) og Marie Krarup (DF).

Læs mere:

"The Freedom of Thought Report"

www.
freethought
report.com/

En humanistisk navnefest giver anledning til at overveje de værdier, du vil give videre til barnet.

Humanistisk navnefest byder barnet velkommen

Humanistisk Samfund tilbyder ceremonier ved livets overgange – også når familien bliver større.

Af
Karin Liltorp,
Hovedbestyrelsen

CEREMONIER er en af grundstenene i Humanistisk Samfund. Indtil videre har vi begrænset os til navngivning, konfirmation, bryllup og begravelse, men det er ikke utænkeligt, at der med tiden kan udvikles ceremonier for at markere livets andre store overgange.

Det, der gør ceremonier så vigtige for os mennesker er, at de fleste af os har brug for en speciel markering af, at "nu går livet ind i en ny fase". Ceremonier har været brugt lang tid før vores tidsregning i forbindelse med ændringer i livet, som vi ikke bare kan forholde os henkastet til. Ved de humanistiske ceremonier tager vi udgangspunkt i det enkelte menneske, for som det bliver fremhævet på humanistisksamfund.dk: "Vi må selv skabe mening og finde mål for vores liv". Så selvom en ceremoni normalt inde-

holder faste elementer, lægger vi også vægt på, at hovedpersonerne er med til at bestemme, hvad ceremonien skal indeholde.

Fest for den lille nye

En af de mere glædelige omvæltninger sker, når man får børn. Der bliver som bekendt født en del børn hver eneste dag over hele jordkloden, så at netop "du" har fået et barn er jo ikke så skelsættende for verden. Men alligevel er det de færreste der siger "hov, der fik vi lige et barn" og så ellers bare lever videre, som om intet var hændt. For for dig er det jo helt ufatteligt. Et nyt væsen, du skal lære at kende, og skal sørge for vokser op og bliver nogenlunde robust til at klare livet selv. Et nyt væsen, som du muligvis kommer til at elske højere end noget andet.

For de fleste, føles det rigtigt at standse op og markere denne ændring med en ceremoni. Ved en sådan ceremoni vil fokus netop være på barnet. At ønske det velkommen til verden, og gøre sig det klart, at man nu har et kæmpe ansvar, og derved også selv er blevet et nyt menneske. I den forbindelse kan man overveje, hvad det er for nogle værdier, man ønsker at give videre til barnet – og sætte ord på det i forbindelse med ceremonien. Ceremonien kan også bruges til at udnævne andre familiemedlemmer eller venner til specielle omsorgspersoner

(som man kender det fra den formelle udnævnelse til gudmor/-far i kirken, men ved en humanistisk ceremoni handler det selvsagt ikke om at 'opdrage barnet i den kristne tro').

Denne markering kan man såmænd sagtens klare uden hjælp udefra, hvilket langt de fleste, der ikke er medlem af et trossamfund også gør. Men hvis man ønsker hjælp til at gøre det mere stemningsfuldt, er celebranterne i Humanistisk Samfund blevet uddannet i at sammensætte ceremonier, hvor der netop er lagt vægt på at det skal være højtideligt.

Navnefest

En humanistisk navnefest er en smuk, værdig og højtidelig ceremoni, der fx kan holdes i hjemmet, i haven, en park eller et helt andet sted, som forældrene ønsker.

Sammen med forældrene forbereder celebranten en ceremoni, som passer til barn og familie. Celebranten holder en personlig tale til familien og barnet, og der kan synges sange, læses digte eller spilles musik efter forældrenes valg.

Læs mere om humanistiske ceremonier
www.humanistisksamfund.dk/ceremonier/

- Humanisme er ikke højtflyvende teori

Lokalforeningerne i HS har diskuteret, hvad humanisme er i hverdagen

Af
Kirstine Kærn,
næstformand i HS

SIDSTE ÅR lød startskuddet på en diskussion om, hvad humanisme vil sige i praksis. Derfor har HS den seneste måneds tid holdt medlemsmøder i alle lokalforeninger og på Bornholm, hvor medlemmerne har haft mulighed for at diskutere emnet.

Baggrunden er, at vi i hovedbestyrelsen syntes, at vi skulle tage vores værdigrundlag op til revision. Værdigrundlaget blev vedtaget i 2011, og siden da er de nordiske lande i 2016 blevet enige om et Nordisk Humanistmanifest. Vi ville samtidig gerne brede diskussionen ud, så det ikke kun handler om nogle måske lidt højtflyvende teoretiske værdier, men også om hvad humanisme betyder for os i hverdagen og i vores cermonier.

De fleste lokalforeninger og medlemmer havde nok forventet, at vi kom anstigende med et foredrag om, hvad humanisme er. Men vi havde valgt en mere workshop-agtig tilgang, hvor talspersonerne Ole Wolf og Thorkild Svendsen satte rammerne med nogle få indledende minutter om humanisme. Derefter var det tid til, at alle deltagere skulle gøre følgende sætninger færdigt: "For mig er humanisme i hverdagen..." "Det der giver mening i livet for mig er..." "Hvis jeg skulle giftes/ begraves eller mit barn skulle konfirmeres/ navngives, er det vigtigt at det humanistiske træder frem ved, at..."

Man svarede først individuelt, for derefter at diskutere emner i små grupper og til sidst i plenum. Det er ikke helt nemme spørgsmål at besvare på få minutter, og det var lige før, man kunne høre alles hjerner knage af overanstren-

HS-medlemmer over hele landet har diskuteret hvad humanisme er i hverdagen. Her på et medlemsmøde i København.

gelse undervejs. De efterfølgende debatter var livlige og engagerede.

Diskussion skal fortsætte

Jeg har deltaget i alle medlemsmøderne og kan konstatere, at vi alle på tværs af landet er nogenlunde enige om, hvilke værdier vi synes er humanistiske - både i hverdagen og helt grundlæggende. Det er værdier, som går igen i det Nordiske Humanistmanifest, der blev gennemgået undervejs på hvert møde.

Møderne trak mange deltagere - samlet flere end 60 medlemmer deltog og blandt dem flere nye, som ikke havde deltaget i et HS-medlemsmøde før. Jeg synes møderne var en succes, og måske burde vi have flere af den type møder fremover, hvor vi afsætter tid til at tale med hinanden om, hvordan det humanistiske livssyn afspejles i vores hverdag og vores cermonier.

Hovedbestyrelsen har allerede besluttet, at hele processen ikke kun skal handle om at vedtage et nyt værdigrundlag. Vi har nu startet en diskussion, som helst ikke skal slutte igen. Heller ikke selvom vi i hovedbestyrelsen foreslår, at det Nordiske Humanistmanifest skal være vores nye værdigrundlag på

landsmødet den 3. marts. Diskussionen skal fortsætte og udfoldes yderligere i forbindelse med fejringen af vores 10 års jubilæum og årsseminariet for aktive frivillige senere på året.

Fra refleksionerne om humanisme og mening i livet...

tage udgangspunkt i det enkelte menneske / fællesskab / tolerance / tillid / respekt for alle / være noget for andre / nyde og værne om naturen / nuet / bidrage til fællesskabet / frihed til at vælge eget liv / relationer / nyde livet / være nysgerrig / at gøre en forskel / musik / kunst / at rejse / hyldet det levede liv / ordentlighed / velkommen til verden / frihed fra religion / overholdelse af etiske værdier / nej til dogmatisme / empati / rummelighed / lighed / positivt livssyn

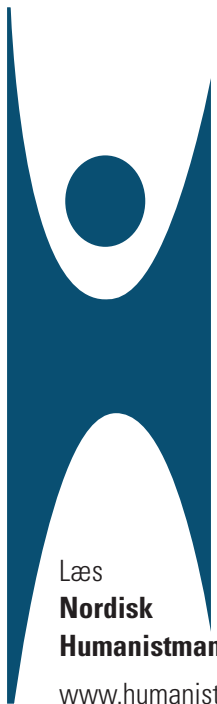

DEBAT

I HS diskuterer vi for tiden, hvad humanisme egentlig er for os. Et godt bud på humanistiske værdier findes i det Nordiske Humanistmanifest, hvor du bl.a. kan læse, at "Humanister opfordrer til kritisk granskning af alle ideer og opfattelser, inklusiv vores egne."

Her tager vi opfordringen alvorligt:

I de kommende måneder ser vi kritisk på manifestets seks udsagn. Denne gang kigger talsperson Ole Wolf nærmere på punkt 3.

Læs

**Nordisk
Humanistmanifest**

[www.humanistisksamfund.dk/
wp-content/uploads/2018/01/
nordiskhumanistmanifest.pdf](http://www.humanistisksamfund.dk/wp-content/uploads/2018/01/nordiskhumanistmanifest.pdf)

Humanismen bygger på viden – og...

Af
Ole Wolf,
talsperson

Punkt 3 i det Nordiske Humanistmanifest lyder: "**Humanismen fremmer rationalitet. Kritisk tænkning, vidensbaseret argumentation og videnskabelige metoder er vores bedste redskaber til at skaffe pålidelig viden om verden.**"

Det kan man vel kun være enig i? Jooh. Hvis man ser "vidensbaseret argumentation" som modsætningen til "religiøs overtro", så bestemt. Kan man mene andet i en verden, hvor 'fake news' spreder sig som en steppebrand?

Derfor synes jeg også godt om udsagnet. Men kan videnskaben bruges til at forstå det, der er virkelig væsentligt i tilværelsen?

Når jeg som ceremonileder byder velkommen til en begravelse, siger jeg ikke: "Vi er samlede, fordi NNs hjerte er holdt op med at slå og hans krop er begyndt at gå i forrådnelse." Det er ellers det, der helt videnskabeligt sker, når et menneske dør. I stedet siger jeg: "Vi er samlede for i fællesskab at mindes det liv, som NN levede."

Men når jeg skal fortælle om afdødes liv, så fortæller jeg vel om det liv, han faktisk levede? Næh. Vi bruger 30 procent af vores liv på at sove, 2 procent på at tage os sammen til at stå ud af sengen og 3 procent på at køre i bil til arbejde.

Men det, der betyder noget i menneskers liv, er ikke den nøgterne registrering af, hvad der faktisk skete. Det væsentlige er vores fortællinger om, hvem vi er.

Men de fortællinger skal vel være sande? Tjah - ingen oplever jo tingene helt ens. Når 10 mennesker har været sammen, er der som regel 10 forskellige forståelser af, hvad der er sket; vi har hver vores univers af fortællinger.

Min pointe er, at de fortællinger er vigtigere for os end klassisk videnskab. Måske kan videnskaben en gang forklare, hvad der kemisk sker i os, når vi er forelskede eller mærker solskinnets i ansigtet på en forårsdag. Men hvad så? Den dag vil vi vide alt, undtagen det, der betyder noget. Det vigtige er, at vi i de situationer føler, at vores liv giver mening.

Derfor kan jeg meget bedre lide punkt 2 i det Nordiske Humanistmanifest, hvor der står, at vi finder mening i livet "gennem videnskab, filosofi og kunst" – filosofi og kunst er mindst lige så vigtige som videnskab.

Sommerlejr i støbeskeen

UNGE HUMANISTER

Af Johanna Ree Amdisen,
forperson,
Unge Humanister

UNGE HUMANISTER har tidligere i 'HS Medlemsbladet' præsenteret vores planer om at lave Danmarks første humanistiske sommerlejr.

Vi er nu i fuld sving med at stable denne sommerlejr på benene og vi er meget glade for al den positive opbakning, projektet har fået.

Lejren kommer til at vare fem dage og vil være fuldstændig drevet af frivillige kræfter. Vi har fundet en dejlig lille hytte i Hareskov, hvor lejren vil blive holdt.

Efter vores infomøde i januar har vi fået et par nye ansigter med på vognen og vi skal nu i gang med at lægge pro-

grammet for ugen. Vi kunne godt tænke os et program spækket med sjove og lærerige aktiviteter.

Så hvis du er i alderen 14-30 år eller kender én i den alder, som vil have det sjovt med at planlægge en sommerlejr, eller som bare har en masse fede idéer til oplægsholdere, så kom til vores første planlægningsmøde 19. februar kl. 17:30 på Tranevej 20 i København - vi har altid brug for flere kræfter. Det er et åbent møde og du kan læse meget mere på vores facebookside "Unge Humanister".

Hvis du er i tvivl om det lige er noget for dig, eller har nogle spørgsmål, er du altid velkommen til at kontakte os på Facebook eller på mail: uh@hs.dk.

Følg UNGE HUMANISTER på Facebook

www.facebook.com/UngeHumanister

Overvær en humanistisk begravelse

Nu kan du overvære en humanistisk begravelse, når HS holder kapelprøver for nye ceremoniledere 23. februar.

Seks kursister har nu gennemført uddannelsen til ceremoniledere i Humanistisk Samfund. Deres uddannelse afsluttes fredag 23. februar med kapelprøver og eksaminationer i København og Aarhus.

Efter bestået eksamen kan de forestå humanistiske begravelser, bisættelser, mindehøjtideligheder og gennemføre vejledende samtaler for medlemmer, som ønsker hjælp til at planlægge deres egen begravelse.

Kapelprøven prøver at være som en virkelig humanistisk begravelse. Den indeholder sange, digte og musik, som passer til afdøde og er aftalt med de pårørende. Der holdes en tale over den afdøde efter en samtale med de efterladte.

Alle medlemmer er velkomne til at

overvære ceremonierne, der foregår som en almindelig bisættelse, og du kan sagtens tage en ven eller to med. Det gør det rigtigere og mere realistisk for kursisterne, at en del mennesker overværer ceremonien.

AARHUS

I Nordre Kapel, Kirkegårdsvej 26, Århus C er der to begravelser. Den første starter 13.30 og den næste 14.15.

KØBENHAVN

I Kulturcenteret Assistens, Kapelvej 4, København N er der fire begravelser, der starter hhv. kl. 9.15, 10.00, 10.40 og 11.20.

Kom i god tid, som skulle du til en traditionel begravelse.

Med 17 deltagere blev årets generalforsamling den største nogensinde hos HS Aalborg.

HS Aalborg har tredoblet sit medlemstal

Især foredragsvirksomheden har øget kendskabet til foreningen

MED ATTEN NYE medlemmer det seneste år har Humanistisk Samfund Aalborg tredoblet sit medlemstal siden starten i 2010.

På generalforsamlingen 30. januar kunne formanden, Jørn Rosborg, i sin beretning konstatere, at lokalforeningen nu kun mangler ét enkelt medlem i at nå de hundrede.

Forklaringen på succesen skal ikke mindst findes i lokalforeningens mange aktiviteter, fremgik det af beretningen.

Aktiv foredragsvirksomhed

I det seneste år har lokalforeningen således holdt foredrag på en række nordjyske gymnasier og har aftaler med flere gymnasier i foråret.

- Det er en henvendelse til samtlige religionslærere på de nordjyske gymnasier med tilbud om foredrag om humanisme, der giver resultat, fortalte Jørn Rosborg i beretningen til generalforsamlingen, der havde samlet 17 deltagere - det største antal i lokalforeningens historie.

Ud over foredragene på gymnasierne arrangerer Humanistisk Samfund Aalborg hvert år i samarbejde med Folkeuniversitetet foredragsrækker under titlen "Livssyn uden guder." Således også i 2017, hvor særligt ét af foredragene - "Liv og mening" med neurobiolog og forfatter Lone Frank - samlede ikke færre end 175 deltagere.

Også den Filosofiske Café Aalborg, som lokalforeningen har stået for de seneste tre år sammen med studerende på Anvendt Filosofi-studiet på Aalborg Universitet, er en stabil succes med stigende antal deltagere. t-

HS MEDLEMSBLAD udgives af Humanistisk Samfund. Redaktion: Ole Wolf (ow@hs.dk), Karin Liltorp (kl@hs.dk), Henning Eriksen og Steen Timmermann.

IDÉER OG TIPS - Redaktionen modtager gerne idéer og tips til artikler eller indlæg til bladet. **Skriv til ow@hs.dk**